

Beste Croninger Boek

JURYRAPPORT 2022

SAMENSTELLING VAN DE JURY:

CLEMENS GIELINGH
DOUWE VAN DER BIJL
AFIENA VAN IJKEN
CHRISTIAAN KLASSEMA
INGRID SIBUM

FICTIE

INE BOERMANS, (GRONINGEN 1976), EEN OPSOMMING VAN TEKORTKOMINGEN

UITGEVERIJ ORLANDO

'Een opsomming van tekortkomingen' is een eigentijds verhaal van een jonge vrouw die bij de psychiater vertelt over haar narcistische vader en - los daarvan - in meer autobiografische fragmenten, haar overleden moeder aanspreekt. De schrijfstijl is in contrast met het zware onderwerp van psychisch geweld licht en luchtig. Zo is een humorvolle roman ontstaan, die lekker wegleest langs de verbijsterende gebeurtenissen heen. Ook de vormgeving is fris. Dit debuut van Ine Boermans is een knappe prestatie. Het ontroert en frustreert en roept om meer.

Het toepasselijke omslagontwerp is van Joey Kops.

LUPKO ELLEN, (GASSELTERNIJVEEN 1953), ALS EEN MOT

UITGEVERIJ PASSAGE

Lupko Ellen is vooral bekend als schrijver van misdaadromans die zich grotendeels afspelen in Groningen. 'Als een mot' is zijn eerste psychologische roman waarin de teloorgang van een ongeneeslijk zieke man indringend beschreven wordt. De hoofdpersoon heeft zich teruggetrokken op het Engelse platteland in het plaatsje Lexindale. In een rustige, bijna trage schrijfstijl wordt verteld hoe hij zich verstrengelt in de levens van de plaatselijke bewoners. Hij komt daardoor wonderwel even weer tot leven in avonturen die hier en daar wel wat ongeloofwaardig overkomen. Toch is het een zeer geslaagde eerste roman met een prachtig vormgegeven roze-groene omslag door Vera Post.

AUKE HULST, (HOOGZAND-SAPPEMEER 1975), DE MITSUKOSHI TROOSTBABY COMPANY

UITGEVERIJ AMBO/ANTHOS

De Mitsukoshi Troostbaby Company is een dystopische science-fictionroman die zich rond 2033 afspeelt in vooral Stad en Amsterdam. De vele tijdlijnen die naast elkaar spelen worden verrijkt met prachtig beschreven reizen door Amerika, Japan en Myanmar, maar ook met uitstapjes naar een tot verboden verklaard gebied in Noordoost-Groningen. De niet verwerkte rouw om een abortus binnen een onmogelijke relatie maakt dat de hoofdpersoon een robotpop bestelt in Japan die de leeftijd heeft van het nooit geboren dochttertje.

In de roman 'De Lasso van de tijd' die de hoofdpersoon binnen dit boek schrijft, gaat hij drie tijdreizen aan om in te grijpen in zijn eigen leven en de abortus teniet te doen. Die tijdreizen zijn aparte hoofdstukken in het verder als een autobiografische roman gepresenteerde boek. Dit klinkt ingewikkeld maar voor de lezer blijft het logisch. De Mitsukoshi Troostbaby Company gaat uiteindelijk over menswording. Scottie, de zevenjarige robotdochter is hierin overduidelijk de gids. Deze originele, grootse, en meeslepende roman is erudiet, vaak ontzettend grappig en soms ronduit briljant, maar ook veel vragend van de lezer.

De uitgave is goed verzorgd met een omslag van Roald Triebels en een harde kaft. De illustratie van Emmanuel Achusim verbindt de beide boeken met elkaar.

BARBARA STOK, (GRONINGEN 1970), DE FILOSOOF, DE HOND EN DE BRUILOFT

UITGEVERIJ NIJGH & VAN DITMAR

'De filosoof, de hond en de bruiloft' vertelt het levensverhaal van Hipparchia, een van de eerste vrouwelijke filosofen die leefde in het Griekenland van de vierde eeuw voor onze jaartelling en over wie weinig bekend is. Ze raakt in de ban van de ideeën en levenswijze van de filosoof Crates met wie ze later trouwt. De tekeningen en teksten van Stok sleuren je het oude Griekenland in, maar wijzen de lezer ook op nu nog zeer actuele zaken. Hoe komen vrouwen in beeld? Wat is succes? Wat is geluk?

De kleuren zijn wonderschoon; de personages en de taal zijn simpel, maar vol expressie en karakter. Liefde voor boeken, lezen, leren en jezelf ontwikkelen spat van de bladzijdes af. Ook de liefde voor de natuur en dieren is zeer ontroerend.

Stok heeft het boek gecreëerd met Ricky van Duuren, die verantwoordelijk is voor het ontwerp, de inkleuring en de boekverzorging. Het boek heeft een vezelige omslag vanwege het gebruik van '100% ingezameld oud papier, zonder chloor en optische witmakers', eigentijds en verantwoord dus.

MARJOLEINE DE VOS, (OOSTERBEEK 1957), HOE VERSCHILLIG

UITGEVERIJ VAN OORSCHOT

'Hoe verschillig' is een uitgebalanceerde dichtbundel met prachtige gedichten. De bundel is qua stijl kundig en toegankelijk tegelijk, met een mooie cadans. De rode draad lijkt 'tijd' te zijn: tijd in relatie tot momenten uit het eigen leven van De Vos. Zij duikt in bepaalde aspecten en gebeurtenissen van het verleden om daar beschouwend over te mijmeren. Vaak trakteert ze de lezer op een verrassende wending of mooi inzicht. Daardoor roept de bundel afwisselend weemoedigheid en verwondering op.

De vormgeving en de omslag door Christoph Noordzij passen perfect bij de inhoud van deze klassieke dichtbundel.

WINNAAR

DE WINNAAR VAN HET BESTE GRONINGER BOEK IN DE CATEGORIE FICTIE IS AUKE HULST MET DE ROMAN DE MITSUKOSHI TROOSTBABY COMPANY DOOR UITGEVERIJ AMBO/ANTHOS.

NON-FICTIE

SPREKENDE STENEN IN DE SCHILDERSWIJK GRONINGEN, DOOR STICHTING STOLPERSTEINE SCHILDERSWIJK GRONINGEN

UITGEVERIJ KONINKLIJKE VAN GORCUM

Het boek over de struikelstenen in de Schilderswijk in Groningen is het resultaat van grondig, gedegen en volledig onderzoek. In de heldere en passende vormgeving komen de herdenkingstenen tot leven die geplaatst zijn voor de voormalige huizen van de 262 Joodse Groningers, verzetslieden en andere wijkbewoners die door de nazi's uit deze wijk verdreven, gedeporteerd of vermoord zijn in de Tweede Wereldoorlog.

De grafische vormgeving door AlbertsKleve - Bureau voor grafisch ontwerp BNO - is van een matte kwaliteit met mooie blow-ups van historische foto's. Typografie en papierkleuren in passende tinten werken mee om de inhoud van dit boek diepgang te geven. Een verhaal dat hierdoor niet verloren zal gaan.

VAMBA SHERIF, (KOLAHUN, LIBERIA 1973), ONGEKENDE LIEFDE

UITGEVERIJ DE GEUS

'Ongekende liefde' van Vamba Sherif is een roman in briefvorm aan zijn dochter Bendu waarin hij haar vertelt over zijn kindertijd in Liberia, zijn jeugd in Koeweit en zijn vlucht naar Jordanië en uiteindelijk Nederland. Het boek is een ode aan de vrouwen in Sherifs leven: zijn grootmoeder, zijn moeder én Bendu zelf. Wanneer hij na veel omzwervingen in een Nederlands asielzoekerscentrum terecht komt, helpt schrijven hem om te ontsnappen uit de hopeloze situatie: 'Schrijven werd een middel om weer te leren leven. Het redde letterlijk mijn leven.'

Sherif is een geboren verhalenverteller met een erudiete, snelle en beeldende pen. Zijn boek leest als een vlotte roman, maar een punt van kritiek is dat alle gebeurtenissen beschrijvend blijven waardoor je er niet helemaal in op kunt gaan. Ook mist soms reflectie op de personages, wat ze enigszins eendimensionaal maakt.

Robert van der Molen fotografeerde de dochter van Sherif voor het omslag van het boek in Liberiaanse kledij.

DOEKE SIJENS, (HANTU 1955), DE ONBEKENDE WERELD VAN HENK MELGERS

UITGEVERIJ KLEINE UIL

In 'De onbekende wereld van Henk Melgers' wordt het leven en werk van de Ploegschilder Henk Melgers (1899-1973) beschreven. Doeke Sijens schreef eerder monografieën over schilders als Gerrit Benner, Alida Pott en Fie Werkman. Melgers was weliswaar lid van De Ploeg maar bleef altijd in de schaduw van collega-schilders als Jan Altink en Johan Dijkstra. Vandaar de titel.

Sijens wil het leven en werk ontsluiten van de nog onbekende schilder. Hij heeft veel moeite gedaan allerlei aspecten over het leven van Melgers te achterhalen en in het prachtig vormgegeven boek zijn vele afbeeldingen van zijn werk te bewonderen. Deze monografie is een waardevolle en verrassende aanvulling op de geschiedenis van De Ploeg.

JOCHEM ABBES, (JIPSINGHUIZEN), LANDSCHAPS BIOGRAFIE VAN WESTERWOLDE

UITGEVERIJ KONINKLIJKE VAN GORCUM

Het indrukwekkende boek over Westerwolde is tot stand gekomen na jarenlange unieke samenwerkingen tussen kennisinstellingen, overheden, wetenschappers en amateuronderzoekers. Het is een landschapsboek van formaat geworden waarin historische verhalen en landschappelijke kenmerken samenkomen. Een reis vanaf de ontstaansgeschiedenis van het landschap door het heden heen, naar de toekomst toe.

Wat betreft de vormgeving is er gekozen voor een heldere structuur en goed geordende uiteenzettingen. De verhalen worden geïllustreerd door prachtige kaarten, beelden en unieke shots van het landschap. Het is duidelijk dat er zowel qua stijl als indeling gekozen is voor een zo toegankelijk mogelijke uitgave. Ondanks de prachtige foto's van Frans de Vries doet de vormgeving van Toonbeeld hier en daar wat aan een aardrijkskundeboek oude stijl denken.

WINNAAR

**DE WINNAAR VAN HET BESTE
GRONINGER BOEK NON-FICTIE
IS SPREKENDE STENEN IN DE
SCHILDERSWIJK GRONINGEN,
DOOR STICHTING STOLPERSTEINE
SCHILDERSWIJK GRONINGEN,
UITGEVERIJ KONINKLIJKE
VAN GORCUM.**

DE JURY

Clemens Gieling is sterk betrokken bij underground cinema en inmiddels is hij alweer 3 jaar geland bij GRAS, waar de ruimtelijke omgeving zijn volle aandacht heeft.

Douwe van der Bijl is voormalig bibliothecaris en literair organisator. Vele jaren was hij namens de Openbare Bibliotheek en vervolgens de Forum Bibliotheek jurysecretaris voor deze prijs.

Afiëna van IJken is sinds zomer 2021 directeur van Museum Menkamaborg in Uithuizen.

Christiaan Klasema (juryvoorzitter) is werkzaam in kunst en theater. Als bewoner-eigenaar van Landhuis Oosterhouw in Leens, het voormalige huis van de bekende dichter C.O. Jellema, stimuleerde en faciliteerde hij jarenlang kunstontwikkeling in provincie Groningen.

Ingrid Sibum is sinds 2017 boekverkoper bij de Groningse vestiging van Boekhandel Van der Velde aan de Grote Markt. Dit jaar was ze genomineerd voor de titel Boekverkoper van het jaar.

De jury stelt uit de ingezonden boeken een shortlist samen en kiest hieruit voor beide categorieën de winnaar.

